

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Економічний факультет

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансова грамотність у бізнесі

Освітня програма «Фінанси, банківська справа і страхування»

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа і страхування

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “16” вересня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фінансова грамотність у бізнесі
Освітня програма	Фінанси, банківська справа і страхування
Спеціалізація (за наявності)	-
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа і страхування
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	2 курс / 4 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета вибіркової навчальної дисципліни «Фінансова грамотність у бізнесі» – формування у майбутніх бакалаврів за спеціальністю «Фінанси, банківська справа і страхування» теоретичних знань та вироблення практичних навиків щодо ефективного управління особистими фінансами підприємця (бізнесмена) у контексті підвищення рівня його фінансової грамотності.

Компетентності:

- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, банківська система та страхування).
- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування і брати відповідальність за них.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Результати навчання:

- ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Теоретичні основи фінансової грамотності	Розуміти складові фінансової грамотності населення та вміти їх охарактеризувати. Вміти обґрунтувати світоглядні позиції, знання і навички та їх роль у формуванні фінансово грамотної особистості. Проводити аналіз основних компонентів фінансової грамотності населення: вміння заробляти, вміння витратити, вміння заощаджувати. Розглянути зарубіжний досвід підвищення рівня фінансової грамотності населення та можливостей його використання в Україні.	Тестування
2.	Форми грошей в обігу. Зайнятість і підприємництво (бізнес)	Розуміти роль грошей у функціонуванні сучасного суспільства та їх вплив на формування добробуту громадян. Розглянути форми грошей, види зайнятості. Провести оцінку впливу інфляції на рівень життя населення.	Усні відповіді, контрольна робота
3.	Фінансове планування надходжень і видатків	Охарактеризувати сутність фінансового планування, його мету і завдання. Знати види сімейного бюджету і його структуру. Розуміти процес розроблення сімейного бюджету. Розглянути поняття і класифікацію доходів сім'ї. Дати характеристику надходжень сімейного бюджету за джерелами їх отримання. Розуміти основні види витрат домогосподарства. Розглянути напрями оптимізації надходжень та витрат в умовах посилення кризових явищ. Розуміти джерела надходжень та напрями витрат домогосподарств, а також чинники, що на них впливають.	Семінар, самостійна робота, дискусія, групова робота
4.	Податки і податкова культура	Розуміти сутність і види податків. Розглянути основні елементи податків. Розглянути види відповідальності за порушення податкового законодавства. Проаналізувати податкову культуру та особливості її формування в Україні.	Семінар, самостійна робота, дискусія, групова робота
5.	Банківські послуги та платіжні послуги	Розглянути сутність поняття та види банківських депозитів. Розуміти ризики банківських вкладів. Знати види та сутність банківських кредитів. Знати умови надання споживчих кредитів та види забезпечення виконання кредитних зобов'язань. Охарактеризувати особливості електронних платежів та використання платіжних карток. Розглянути правила здійснення грошових переказів в Україні та світі.	Тестування, усні відповіді, контрольна робота

6.	Основи страхування	Розглянути сутність, мету та принципи страхування, види учасників страхових відносин. Знати форми страхування, системи страхового забезпечення, страхові премії, умови договору страхування	Семінар, самостійна робота, дискусія, групова робота
7.	Інвестування коштів та ведення бізнесу	Розглянути види альтернативних напрямів інвестування коштів. Розуміти сутність грошових потоків та процесу формування прибутку в процесі інвестування. Вміти робити оцінку ефективності ведення бізнесу. Розглянути управлінські аспекти ведення та розвитку бізнесу.	Усні відповіді, контрольна робота
8.	Фінансове шахрайство і фінансова безпека	Розглянути сутність фінансового шахрайства, його сутність та основні види. Розуміти способи фінансового шахрайства в Інтернеті. Розглянути поняття фінансової безпеки громадян. Охарактеризувати критерії та індикатори особистої фінансової безпеки. Провести оцінку внутрішніх і зовнішніх загроз особистій фінансовій безпеці.	Семінар, самостійна робота, дискусія, групова робота

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	8
Семінарські заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	12
Залік/екзамен	40
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1		1		1			8
Семінарські з-тя		5		5		5		5		5		5						30
Самостійна р-та																10		10
Індивідуальні завдання													12					12
Залік/екзамен																	40	40
Всього за тиж-нь	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	12	1	10	40	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (презентації)
-----------------------------------	---------------------------

Література:

Базова

1. Фінансова грамотність: навч. посіб. / авт. кол.; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – К., 2013. – 311 с.
2. 4. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / авт.кол.; К., 2019. 272 с. [Електронний ресурс] Режим доступу : https://drive.google.com/file/d/1sX0_yXLchhQ_pj_QLyakgbpGqo5Sdf0K/view
3. Навчальні матеріали "Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?" [Електронний ресурс] Режим доступу : https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/fingram/2Financial_Literacy_Workbook_Aug2019.pdf
4. Фінанси у схемах і таблицях : навч.посіб. для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Булавинець В.М., Горин В.П., Сидор І.П.; за заг. ред.. В.П.Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. 182 с.
5. Гроші та кредит: підручник / М.І. Крупка, М.С. Мрочко, Б.М. Вишивана та ін.; [За ред. д.е.н., проф. М.І. Крупки]. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 420 с.
6. Кузнецова С. А., Болгар Т. М., Пестовська З. М. Банківська система: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 416 с.
7. . Скрипник Г.О. Інвестування. Посібник.2-ге вид. доп. і перероб. К.: ЦП «Компринт», 2018 350 с.

Допоміжна

1. Захаркіна Л. С. Підвищення рівня фінансової грамотності населення України / Л. С. Захаркіна, К.П. Катериніна // Економічний форум. – 2014. – № 4. – С. 200–207.
2. Корнівська В. О. Формування фінансової культури українського населення в контексті мінімізації ринкової асиметрії [Електронний ресурс] / В. О. Корнівська // Економіка і прогнозування. 2011. – № 4. – С. 117–126. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econprog_2011_4_13.pdf.
3. Кучерова Г. Ю. Шляхи розвитку фінансової культури населення [Електронний ресурс] / Г. Ю. Кучерова // Вісник Східно-європейського університету економіки і менеджменту. 2013. № 2. – С. 125–131. (Сер. : Економіка і менеджмент). Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vsuem_2013_2_18.pdf.
4. Ломачинська І. А. Фінансова грамотність як основа оптимізації фінансової поведінки в умовах глобальної трансформації [Електронний ресурс] / І. А. Ломачинська. Режим доступу : http://onu.edu.ua/uk/science/sp/announcer_onu/economics/econom16_20.
5. Радзішевська Д. В. Підвищення фінансової грамотності населення України як один із пріоритетів державної політики на сучасному етапі [Електронний ресурс] / Д. В. Радзішевська. Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Radzishevaska.pdf>.
6. Фінансова грамотність [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=VrB940dviuk&ab_channel=%D0%9E%D0%BB%D1%8C%D0%B3%D0%B0%D0%91%D0%B0%D0%B1%D1%96%D0%B9
7. Фінансова грамотність для школярів [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://examenarium.sumdu.edu.ua/free_study/join/143.
8. 5. Сімейний бюджет [Електронний ресурс] Режим доступу : <https://simeinyi-budzhet.ua/familybudget/how-to-save-money/>.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фінансів. Гуманітарний корпус ПНУ, ауд. 801, kfin@pnu.edu.ua
Викладач Гостьові лектори	Білий Михайло Мирославович
Контактна інформація викладача	mykhailo.bilyi@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	У випадку запозичених робіт, плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски заняття не відпрацьовуються; натомість студент не отримує відповідну кількість балів за відвідування занять. Відпрацювання та Perezдача негативних оцінок може відбуватися за бажанням студента.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання пізніше встановленого терміну оцінка знижується на 1 бал.
Невідповідна поведінка під час заняття	У разі невідповідної поведінки під час заняття викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.
Додаткові бали	Під час семінарських заняттях всіляко заохочується активність студентів, їх додаткові виступи, участь в дискусії. Таким студентам можуть бути нараховані додаткові бали – оцінки «в» (0,25 бала) та «в+» (0,5 бала).
Неформальна освіта	-

Викладач: к.е.н., доцент Білий М. М.